

BECKOVA EDÍCIA PRÁVNE INŠTITÚTY

Zásahy do práv v záujme ochrany prírody a krajiny

Zásahy do práv v záujme ochrany prírody a krajiny

Mgr. Jana Šmelková, PhD.

Vzor citácie:

Šmelková, J. Zásahy do práv v záujme ochrany prírody a krajiny. 1. vydanie.

Bratislava : C. H. Beck, 2025, s. 116.

Vydalo Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o., organizačná zložka v Bratislave roku 2025

Michalská 9, 811 01 Bratislava, beck@beck.sk

Prvé vydanie

Redaktorka publikácie: JUDr. Silvia Hlaváčková

Tlač: Marten, spol. s r. o.

© Nakladatelství C. H. Beck, 2025

ISBN 978-80-8232-076-6

O autorke

Mgr. Jana Šmelková, PhD. pôsobí ako odborná asistentka na Univerzite Komenského v Bratislave, Právnickej fakulte, Katedre správneho a environmentálneho práva od roku 2017. V rámci pedagogického procesu zabezpečuje výučbu predmetov z oblasti práva životného prostredia, správy školstva a správneho práva. Zároveň participuje na výučbe predmetov na Prírodovedeckej fakulte, kde sa zameriava na správu životného prostredia, chemickú legislatívu a právne základy ochrany životného prostredia. V rámci svojho vedeckého pôsobenia je autorkou a spoluautorkou viacerých vedeckých a odborných článkov publikovaných v zborníkoch i indexovaných databázach na Slovensku aj v zahraničí. V ostatnom období sa venuje primárne oblasti právnej ochrany prírody a krajiny. Pôsobí ako spoluriešiteľka niekoľkých grantových úloh, v rámci ktorých rozvíja spoluprácu medzi viacerými odborníkmi na univerzite. Za osobitne významnú považuje spoluprácu s Katedrou jadrovej chémie Prírodovedeckej fakulty UK. Aktívne vystupuje na domácich i zahraničných vedeckých konferenciách. Je členkou rozkladovej komisie Úradu jadrového dozoru SR.

Recenzenti:

prof. JUDr. Ing. Bernard Pekár, PhD.

prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD.

doc. JUDr. Michal Maslen, PhD.

Predhovor

Ochrana prírody a krajiny predstavuje významnú súčasť ochrany životného prostredia, ktorá je v právnom poriadku SR upravená vo veľkom množstve právnych predpisov, o ktorých kodifikácii nie je možné uvažovať. Ani prírodné hodnoty, teda príroda a krajina nie sú z hľadiska právnej ochrany zakotvené v jedinom zákone, avšak ZOPK do značnej miery môžeme považovať za kódex ochrany prírody. Práve tento právny predpis sa stáva primárnym východiskom našej práce, v rámci ktorej sa budeme venovať otázke obmedzovania práv dotknutých osôb vo verejnom záujme – záujme ochrany prírody a krajiny. Jednotiacim princípom efektívnej ochrany vybraných zložiek životného prostredia a prírody je princíp prevencie, s ktorým sa budeme stretávať aj v jednotlivých častiach našej práce. Škodám na životnom prostredí je vždy lepšie predchádzať, ako ich následne sanovať.

Obsah

O autorke	V
Predhovor	VII
Zoznam použitých skratiek	XI
 Úvod	 1
 KAPITOLA I. Príroda a krajina	 3
1. Právna ochrana prírody a krajiny	8
1.1 Všeobecná ochrana	9
1.2 Osobitná ochrana	10
 KAPITOLA II. Verejný záujem pri ochrane prírody a krajiny	 15
 KAPITOLA III. Formy obmedzovania práv	 23
1. Zákaz výkonu činnosti	23
2. Záväzné podmienky výkonu činnosti	30
3. Právomoc orgánu ochrany prírody ako dotknutého orgánu	34
4. Právomoc orgánu ochrany prírody vykonať úkony v záujme ochrany prírody a krajiny	36
5. Určenie konkrétnej povinnosti	39
6. Právomoc orgánu ochrany prírody vydať individuálny správny akt	49
7. Vydávanie normatívnych správnych aktov v podobe všeobecne záväzného predpisu	64
 KAPITOLA IV. Vyvlastnenie v záujme ochrany prírody?	 71
 KAPITOLA V. Náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva	 79
 KAPITOLA VI. Natura 2000	 87
 Záver	 93
Použité zdroje	95
Vecný register	103

Zoznam použitých skratiek

NStavZ	zákon č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon)
OZ	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník
PriesZ	zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch
Smernica o biotopoch	smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení
Smernica o vtákoch	smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva
SpP	zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov
SSP	zákon č. 162/ 2015 Z. z. Správny súdny poriadok
StavZ	zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
Zákon o informáciách o ŽP	zákon č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon o lesoch	zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch
Zákon o ochrane prírody	zákon č. 114/1992 Sb. o ochrane prírody a krajiny
Zákon o ŽP	zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí
Ústava SR	úst. zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
Vyhláška MŽP	vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
Zákon o EIA	zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ZOPK zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

Ďalšie skratky:

ČR Česká republika

Dotknuté osoby fyzické osoby a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy môžu byť alebo sú v dôsledku ochrany prírody a krajiny obmedzované

EIA posudzovanie vplyvov navrhovaných činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ESĽP Európsky súd pre ľudské práva

EÚ Európska únia

MŽP SR Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

NS SR Najvyšší súd Slovenskej republiky

SEA posudzovanie vplyvov strategických dokumentov v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

SR Slovenská republika

KAPITOLA II.

Verejný záujem pri ochrane prírody a krajiny

Významným prvkom právnej úpravy obmedzovania práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb v záujme ochrany prírody a krajiny je prítomnosť verejného záujmu. Práve verejný záujem je pre využitie právnych a faktických nástrojov, ktorými orgány verejnej správy, ale aj priamo zákonodarca zasahujú do dispozičnej sféry dotknutých osôb nevyhnutnou podmienkou ich zákonnosti. V rámci tejto časti našej práce sa budeme venovať otázke právneho vymedzenia pojmu „*verejný záujem*“ a analýze jeho prítomnosti v procesoch ochrany životného prostredia, resp. ochrany prírody a krajiny. 44

Úvodom je potrebné zdôrazniť, že v kľúčovom právnom predpise nami skúmanej problematiky, ktorým je ZOPK, zákonodarca jednoznačne konštatuje existenciu, resp. prítomnosť verejného záujmu v § 2: „*Ochrana prírody a krajiny sa podľa tohto zákona realizuje vo verejnom záujme*“. Realizáciou ochrany prírody môžeme chápať konkrétne opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie stanoveného cieľa. Tieto opatrenia predstavujú konkrétne nástroje verejnej moci, ktoré prostredníctvom svojich orgánov využíva, ale zároveň sem môžeme zaradiť aj všetky formy priamych zákonných obmedzení práv dotknutých osôb, ku ktorým dochádza, nie však na základe zákona, ale priamo zákonom. Ide tu o povinnosti a zákazy postulované *ex lege* s priamym vplyvom na výkon práv dotknutých osôb. Práve tento aspekt považujeme s ohľadom na ústavnoprávne vymedzenie možných prípadov núteného obmedzenia vlastníckeho práva za špecifický, tomu sa však budeme bližšie venovať v ďalších kapitolách tejto práce v rámci priblíženia konkrétnych foriem zásahov do práv fyzických a právnických osôb. 45

Na účely zabezpečenia ochrany prírody a krajiny zákonodarca explicitne konštatuje prítomnosť verejného záujmu, domnievame sa však, že ani absencia tejto konkrétnej právnej normy by v praxi nespôsobila problémy pri jednotlivých prípadoch presadzovania verejného záujmu, a to najmä s ohľadom na vecnú pôsobnosť zákona. Cieľom právnej úpravy je v zmysle § 1 ZOPK zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy, ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb. Z takto definovanej pôsobnosti je zjavný jej cieľ, ktorým je **všeobecný prospech**, čo môžeme považovať aj za synonymum **verejného prospechu** či záujmu. Vzťah medzi pojmom „*verejný záujem*“ 46

a verejný či všeobecný „prospech“ nachádzame v jednom z nálezov Ústavného súdu SR: „Verejný záujem nie je vždy totožný so záujmom kolektívnym (uspokojovanie kolektívnych záujmov určitých skupín môže byť dokonca v rozpore so všeobecnými záujmami spoločnosti). Verejný záujem je potrebné chápať ako záujem, ktorý možno označiť ako všeobecne prospešný záujem.“²⁶

- 47 Dokonca sa môžeme stretnúť aj s pojmom „všeobecný záujem“, napríklad v smernici o biotopoch, v zmysle ktorej je udržanie, ochrana a zlepšenie kvality životného prostredia vrátane ochrany prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín dôležitým cieľom všeobecného záujmu, ktorý sleduje spoločenstvo.²⁷
- 48 Prítomnosť pojmu „verejný záujem“ sa však v úvodných častiach ZOPK objavuje až jeho novelou účinnou od roku 2020.²⁸ V zmysle dôvodovej správy bola táto novela reakciou na zvýšenú potrebu uplatňovania záujmov ochrany prírody a krajiny predovšetkým v chránených územiach a vyplývala aj z potreby dôslednej transpozície smerníc (smernica o biotopoch a smernica o vtákoch). Osobitné odôvodnenie potreby explicitného zakotvenia prítomnosti verejného záujmu pri ochrane prírody však v dôvodovej správe nenachádzame. Na základe uvedeného, ako i faktu, že ani pred rokom 2020 nedochádzalo v procesoch aplikácie práva k akejkoľvek pochybnosti o prítomnosti verejného záujmu pri obmedzovaní práv v záujme ochrany prírody a krajiny, je zrejmé, že pojem „verejný záujem“ nemusí byť právnou normou pomenovaný či definovaný výslovne. Stretávame sa aj s názorom akejsi priamej konštatácie prítomnosti verejného záujmu na ochrane prírody a krajiny: vzhľadom k tomu, že ochrana prírody a krajiny je všeobecne považovaná za verejný záujem, potom i činnosť osôb podieľajúcich sa na tejto ochrane možno za verejný záujem považovať.²⁹
- 49 Potreba identifikácie a hľadania obsahu pojmu verejného záujmu je na účely tejto práce významná, nakoľko práve v dôsledku ochrany verejného záujmu dochádza ku konkrétnym zásahom do práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb. Či už je prítomnosť verejného záujmu v právnom predpise vyjadrená výslovne, alebo ju odvodzujeme zo všeobecného prospechu.
- 50 **Verejný záujem** patrí v doktríne (nielen) správneho práva k tzv. právne neurčitým pojmom, rovnako ako napr. verejný poriadok či dobré mravy. Pre túto skupinu pojmov je príznačné, že zákonodarcia nijak bližšie neurčuje ich obsah, ale ponecháva to na orgány aplikácie práva.

²⁶ PL. ÚS 19/09. Nález z 26. januára 2011. ZNUÚS 2011, s. 69.

²⁷ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení.

²⁸ Zákon č. 356/2019 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

²⁹ Vomáčka, V. § 2 [Ochrana prírody a krajiny]. In: Vomáčka, V., Knotek, J., Konečná, M., Hanák, J., Dienstbier, F., Průchová, I. Zákon o ochraně přírody a krajiny. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2018, s. 13, marg. č. 3.

„Pri aplikácii právnych noriem obsahujúcich právne neurčité pojmy na konkrétny skutkový stav, orgán aplikácie práva bližšie precizuje obsah právne neurčitého pojmu prostredníctvom metód právnej hermeneutiky, ale predovšetkým prostredníctvom správneho uváženia. Správne uváženie predstavuje inštitút, ktorý vyplýva z konštrukcie obsahu niektorých noriem správneho práva. V normách správneho práva sa totiž nemôže odzrkadľovať spoločenská realita absolútne, z uvedeného dôvodu normy správneho práva poskytujú orgánom verejnej správy pri ich aplikácii určitý priestor, v hraniciach ktorého môžu využiť svoju odbornú erudíciu, praktické skúsenosti, ako aj dôkladnú znalosť príslušného úseku verejnej správy. Preto pri aplikácii právne neurčitého pojmu platí zásada, že je v kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie, aby vymedzil jeho obsah v rámci tzv. správneho uváženia“.³⁰

Predovšetkým v kontexte verejného záujmu ako nástroja na zásah do autonómie jednotlivca je však potrebné sa zamerať na požiadavku legitímneho očakávania, ale aj na požiadavku proporcionality.³¹

Právna doktrína definuje pojem „verejný záujem“ aj optikou výkonu činností verejnej správy. Verejný záujem by mal byť prítomný pri každej činnosti vo verejnej správe, avšak nemôže byť vykladaný ako momentálny prínos pre väčšinu, je potrebné brať do úvahy aj potreby a záujmy menšiny.³² Dokonca významnou otázkou je aj otázka pretrvávania obsahu pojmu „verejný záujem“ v čase: „Verejný záujem je nadčasový, trvalý alebo aspoň dlhodobý a je relevantný aj vo vzťahu k ďalším základným právam a slobodám“³³. K tomuto názoru sa prikláňame aj s ohľadom na mieru právnej istoty a zabráneniu akýchsi náhlych výkyvov toho, čo je verejným záujmom, napr. v dôsledku zmeny vládnej moci.

Ďalšou definíciou verejného záujmu, ktorú nachádzame v odbornej literatúre je verejný záujem ako všeobecne prospešný záujem, záujem štátu alebo inej verejnoprávnej korporácie.³⁴ Zastávame však názor, že stotožňovanie pojmu „verejný záujem“ a záujem štátu, prípadne záujem niektorej z verejnoprávnych korporácií je nesprávny, nakoľko stotožňuje pojem „štát“ s pojmom „verejnosť“. Čo je záujmom štátu, ovládanom aktuálnou politickou mocou, nie je nevyhnutne verejným záujmom.

Množstvo administratívnych orgánov má rôzne a oddelené sféry kompetencií a často aj rôzne zákonné ciele, niekedy vyjadrené vágne. Koherentný pohľad na verejný záujem nemožno subjektívne stotožniť s postavou

³⁰ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. 4. 2013, sp. zn. 3Sžf 47/2012.

³¹ Košičiarová, S. Princípy dobrej verejnej správy a Rada Európy. 1. Bratislava : Iura Edition, 2012, s. 44 a nasl.

³² Vrabko, M. a kol. Správne právo hmotné. Všeobecná časť. 3. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2025, s. 25, 344 s.

³³ Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 517 – 562.

³⁴ Machajová, J. Všeobecné správne právo. 5. aktualizované vyd. Bratislava : Paneurópska vysoká škola, 2010.

štátu, pretože existuje príliš veľa fragmentácie a neštruktúrovanej regulačnej diskrecie.³⁵

- 56 Faktická nemožnosť všeobecnej a univerzálnej definície verejného záujmu vyplýva z jeho premenlivosti, resp. nestálosti obsahu tohto pojmu.
- 57 Dokonca sa stretávame aj s označením obsahu verejného záujmu ako obsahu prchavého či pluralitného významu. Formovanie obsahu pojmu „*verejný záujem*“ môžeme chápať aj optikou tzv. logiky kompromisov. Táto je príznačná pre prijímanie rozhodnutí vo verejnom záujme ako regulačná stratégia, ktorá však predstavuje riziko zjednodušenia zložitejších procesov formovania verejného záujmu. Rozhodovanie z hľadiska kompromisov je nevyhnutné, pretože pri každej voľbe ochrany prírody sa niečo získa a niečo sa stratí.³⁶ Kompromisom je hľadanie akejsi rovnováhy medzi viacerými verejnými záujmami, napr. záujmom na ochrane životného prostredia a ekonomickými záujmami spoločnosti či konkrétneho regiónu.
- 58 V rámci našej práce sa prioritne zameriavame na konflikt vznikajúci medzi záujmom verejným a individuálnym.
- 59 Verejný záujem vyjadruje momentálny stav záujmov a ich vzájomnú hierarchiu. Z toho vyplýva, že verejný záujem je časovo a miestne premenný, a preto musí byť vyhodnocovaný v konkrétnej situácii, mieste a čase. To však neznamená, že orgán aplikácie práva môže svojvoľne kreovať obsah tohto pojmu. Naopak, správne orgány konkretizujú všeobecný verejný záujem na vec, o ktorej rozhodujú. Vymedzenie verejného záujmu je realizované normatívne, čo na jednej strane predstavuje nielen ochranu verejného záujmu, ale práve prostredníctvom normatívneho vyjadrenia ochrany verejného záujmu je potom legitímny a zákonný aj samotný vstup do práv a právom chránených záujmov adresátov správy z dôvodu ochrany verejného záujmu.³⁷ Štátom normatívne vymedzený obsah verejného záujmu je spojený s možnosťou tento záujem mocensky presadiť a vo vzťahu k zásahu do práv jednotlivcov i ospravedlniť.³⁸ Napríklad v prípadoch možného zásahu do vlastníckeho práva zákonodarcu disponuje voľnosťou pri koncipovaní imperatívov verejného záujmu, okrem prípadov, kedy sa rozhodnutie príslušného orgánu javí zjavne bez racionálneho základu.³⁹ Prax EŠLP možno zhrnúť tak, že domnienka existencie verejného záujmu na zásah do práva pokojne užívať svoj majetok je natoľko intenzívna, že ide len o ťažko vyvrátiteľnú

³⁵ The Public Interest in Environmental Decision-Making: A Pragmatist Turn Margherita Pieraccini *Journal of Environmental Law*, 2024, 36, 363–383.

³⁶ The Public Interest in Environmental Decision-Making: A Pragmatist Turn Margherita Pieraccini* *Journal of Environmental Law*, 2024, 36, 363–383.

³⁷ Potásch, P., Hašanová, J., Vallová, J., Milučký, J., Medžová, D. Správny poriadok. Komentár. 4. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 8, 682 s.

³⁸ Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 69, 1824 s.

³⁹ Case of *Pincová and Pinc v. The Czech Republic*. Sťažnosť č. 36548/97, s. 12, § 48.

domnienku.⁴⁰ S obdobným prístupom sa stretávame aj v prípade nálezu ústavného súdu: „Ak účel zamýšľaný obmedzením práva vlastníť majetok nie je možné dosiahnuť prostriedkami, ktoré zasahujú miernejšie do ústavou chráneného vlastníckeho práva, a ak verejný záujem je nadradený a objektivizovaný voči záujmom vlastníka, podmienku verejného záujmu možno pokladať za splnenú.“⁴¹

V doktríne sa môžeme stretnúť aj s nepriamou definíciou verejného záujmu, ktorá vyplýva zo zákonnej povinnosti správneho orgánu chrániť záujmy štátu a spoločnosti. „V súčasnosti sa používa modernejší právny termín – verejný záujem. V zásade ide o legitímny verejný záujem, ktorý požíva ochranu podľa zákona. Predstavuje všeobecný či všeobecne prospešný záujem. Reprezentuje určité hodnoty chránené zákonom, ktoré správne orgány musia presadzovať v rámci svojej rozhodovacej činnosti.“⁴² V tomto prípade autori pojem „verejný záujem“ chápú ako synonymum pojmu „všeobecný záujem“. Pomerne široký výklad právne neurčitého pojmu takto zahŕňa všetky zákonom chránené záujmy.

Za osobitnú otázku hľadania významu verejného záujmu považujeme normatívne uchopenie jeho ochrany. Práve **ochrana verejného záujmu** je v súčasnosti jedným z prvkov základných zásad konania, a to konania administratívneho, ako aj súdneho. Na úrovni Správneho poriadku sa s otázkou ochrany verejného záujmu stretávame právnym výkladom § 3 ods. 1, v zmysle ktorého: „Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností“. Napriek výslovnej absencii pojmu „verejný záujem“, však jeho ochranu uvedená právna norma priamo postuluje.

Aj keď v tejto súvislosti nie je výslovne použitý tento pojem, nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že daným vyjadrením mal zákonodarca na mysli verejný záujem (ako je chápaný v súčasnosti).⁴³ Ďalšou procesnoprávnou normou, ktorá upravuje ochranu verejného záujmu je Správny súdny poriadok, ktorý v § 5 ods. 3 postuluje princíp ochrany zákonnosti a verejného záujmu a uvádza: „Pri rozhodovaní správny súd dbá na ochranu zákonnosti a verejného záujmu“. Ochrana verejného záujmu v rámci správneho súdnictva je spätá s jeho identifikáciou vo vzťahu k tej oblasti výkonu verejnej správy, ktorej sa bude týkať správny súdom posudzovaná administratívna vec.⁴⁴ Otázka ochrany verejného záujmu je okrem základných princípov

⁴⁰ Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Komentár. 2. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 517–562.

⁴¹ PL. ÚS 33/95, nález z 20. decembra 1995, ZNUÚS 1995, s. 135.

⁴² Košičiarová, S. Správny poriadok. Komentár. Šamorín : Heuréka, 2013, s. 24.

⁴³ Potásch, P., Hašanová, J., Vallouá, J., Milučký, J., Medžová, D. Správny poriadok. Komentár. 4. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 8, 682 s.

⁴⁴ Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 69, 1824 s.

vyjadrená v oblasti ochrany životného prostredia aj v priznaní aktívnej legítimácie vrátane práva účasti na administratívnom konaní zainteresovanej verejnosti v zmysle § 42 SSP. Procesné postavenie zainteresovanej verejnosti je veľmi špecifické, nakoľko na rozdiel od účastníka konania svojou aktivitou háji práve verejný, nie súkromný záujem.

- 63 V prípade oboch spomenutých procesnoprávných kódexov je ochrana verejného záujmu prítomná v podobe zásady konania, čo je podporené aj systematickým umiestnením právnej úpravy do častí upravujúcich základné pravidlá konania – v prípade Správneho poriadku medzi základné zásady správneho konania a v prípade Správneho súdneho poriadku medzi základné princípy konania.
- 64 Normatívna úprava verejného záujmu
- 65 Konkrétnu právnu definíciu verejného záujmu nachádzame len vo vybraných právnych predpisoch, napr. v ústavnom zákone č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorý v čl. 3 ods. 2 definuje verejný záujem ako taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom. Je však nevyhnutné zdôrazniť, že samotná definícia predpokladá jej použitie výlučne na účel tohto zákona, nie je ju teda možné všeobecne aplikovať na iné právom predpokladané situácie. Ďalším zákonom, ktorý obsahuje definíciu tohto inak právne neurčitého pojmu, je zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme. V § 2 ods. 2 definuje verejný záujem ako záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. Rovnako ako v predošlom prípade, aj tu ide o právnu definíciu použiteľnú výlučne na účely a v rovine vecnej pôsobnosti tohto zákona.
- 66 Ústava SR používa pojem „*verejný záujem*“ bez ukotvenia jeho definície len v niekoľkých prípadoch:
- čl. 20 ods. 2. – v ktorom približuje, ktoré predmety vlastníctva môžu byť (aj v rámci rozvoja verejného záujmu) len vo výlučnom vlastníctve Slovenskej republiky;
 - čl. 20 ods. 4 – definuje podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, ku ktorým môže dôjsť iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu;
 - čl. 27 ods. 1 – v rámci petičného práva upravuje možnosť obracať sa na štátne orgány alebo orgány územnej samosprávy vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu;
 - čl. 60 ods. 1 písm. e) – definuje pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu, ktorý okrem iného kontroluje hospodárenie s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami právnických osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme;